

WYTYCZNE

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

WYTYCZNE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 19 czerwca 2008 r.

zmieniające wytyczne EBC/2006/9 w sprawie niektórych przygotowań do wymiany pieniądza gotówkowego związanych z wprowadzeniem waluty euro oraz w sprawie zaopatrzenia wstępnego i zaopatrzenia wtórnego w banknoty i monety euro podmiotów poza strefą euro

(EBC/2008/4)

(2008/549/WE)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 106 ust. 1,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności art. 16,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wytyczne EBC/2006/9 z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie niektórych przygotowań do wymiany pieniądza gotówkowego związanych z wprowadzeniem waluty euro oraz w sprawie zaopatrzenia wstępnego i zaopatrzenia wtórnego w banknoty i monety euro podmiotów poza strefą euro⁽¹⁾ określają zasady pozwalające krajowym bankom centralnym (KBC) przyszłych uczestniczących państw członkowskich pożyczać banknoty i monety euro od Eurosystemu w celu dokonania nimi zaopatrzenia wstępnego i zaopatrzenia wtórnego poprzedzającego wymianę pieniądza gotówkowego, a także określają obowiązki, które muszą zostać spełnione przez kwalifikowane podmioty oraz profesjonalne osoby trzecie w celu otrzymania banknotów i monet euro do realizacji zaopatrzenia wstępnego i zaopatrzenia wtórnego.

(2) W następstwie wprowadzenia euro w Słowenii, na Cyprze oraz na Malcie, zgodnie z postanowieniami zawartymi w wytycznych EBC/2006/9, została dostrzeżona konieczność dokonania różnorodnych zmian w celu poprawy aspektów logistycznych wymiany pieniądza gotówkowego w przyszłych uczestniczących państwach członkowskich.

(3) Z uwagi na trudności związane z określeniem ilości oraz nominałów banknotów euro potrzebnych po dacie wymiany pieniądza gotówkowego, jakich najpewniej doświadczą przyszłe KBC Eurosystemu, niezwłocznie po dacie wymiany pieniądza gotówkowego te KBC Eurosystemu muszą posiadać możliwość dokonania niskim kosztem zmian w strukturze denominacji swoich zasobów banknotów euro.

(4) Zważywszy, że tylko instytucje kredytowe i krajowe urzędy pocztowe, które posiadają rachunek w ich przyszłym KBC Eurosystemu, są obecnie uprawnione do zaopatrywania wtórnego w banknoty i monety euro profesjonalnych osób trzecich, dotychczasowe doświadczenie w zakresie wymiany pieniądza gotówkowego na podstawie wytycznych EBC/2006/9 wykazało przydatność uczestniczenia przedsiębiorstw transportu gotówki w czynnościach zaopatrzenia wtórnego. Instytucje kredytowe oraz krajowe urzędy pocztowe powinny móc posługiwać się przedsiębiorstwami transportu gotówki jako swoimi agentami w celu zaopatrywania wtórnego w banknoty i monety euro.

(5) W celu uniknięcia dublowania obowiązków sprawozdawczych odnoszących się do wielkości oraz denominacji banknotów i monet euro, będących przedmiotem zaopatrzenia wstępnego i zaopatrzenia wtórnego, należy uprościć procedurę sprawozdawczą obowiązującą przyszłe KBC Eurosystemu oraz kwalifikowane podmioty.

(6) Z uwagi na możliwe liczne i częste audyty oraz inspekcje wykonywane przez przyszłe KBC Eurosystemu w pomieszczeniach należących do podmiotów podlegających zaopatrzeniu wstępnemu i wtórnemu w celu weryfikacji, czy nie wprowadzają one banknotów i monet euro do obiegu przed datą wymiany pieniądza gotówkowego, konieczne jest umożliwienie przyszłym KBC Eurosystemu zlecenia takich zadań innym władzom publicznym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 207 z 28.7.2006, s. 39.

- (7) Postanowienia umów zawieranych między podmiotami objętymi zaopatrzeniem wstępnym i wtórnym przed dokonaniem zaopatrzenia wtórnego oraz brak zachęt finansowych wobec podmiotów objętych zaopatrzeniem wtórnym okazały się, jak wskazuje dotychczasowe doświadczenie z wymianą pieniądza na podstawie wytycznych EBC/2006/9, kluczowe dla powodzenia zaopatrzenia wtórnego wobec określonych kategorii sprzedawców detalicznych, np. sklepów ogólnospożywczych oraz innych drobnych sklepów detalicznych. Tym samym konieczne jest wprowadzenie uproszczonej procedury zaopatrzenia wtórnego stosowanej w przypadkach tylko niewielkich ilości banknotów i monet euro.
- (8) Ponadto dostrzeżono potrzebę dokonania innych niewielkich zmian w wytycznych EBC/2006/9,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WYTYCZNE:

Artykuł 1

W wytycznych EBC/2006/9 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- a) na końcu ust. 5 dodaje się sformułowanie w brzmieniu:
- „Jednakże transport banknotów euro nie będzie traktowany jako część wymogów początkowych, jeżeli przyszły KBC Eurosystemu, posiadający nadmierną ilość jednego lub więcej nominałów banknotów euro o identycznej wartości i jakości jak te objęte transportem banknotów, przekaże je do Eurosystemu w zamian za taki transport. W takim przypadku nie powstaje zobowiązanie do dokonania spłaty, a koszt transportu banknotów euro ponosi EBC.”;
- b) uchyla się ust. 6 lit. b);
- c) w ust. 8 ostatnie zdanie otrzymuje brzmienie:
- „Banknoty euro w równoważnej liczbie i o równoważnej jakości, jakie będą podlegały zwrotowi w zakresie przyszłych serii banknotów euro, zostaną określone zgodnie z zasadami ustanowionymi przez Radę Prezesów w odpowiednim czasie.”;
- d) ustęp 11 otrzymuje brzmienie:
- „11. Uwzględniając wymogi ustalone w odrębnym akcie prawnym, przyszły KBC Eurosystemu przedstawia EBC oraz dostarczającym KBC Eurosystemu sprawozdanie obejmujące:
- a) końcową całkowitą kwotę banknotów euro objętych zaopatrzeniem wstępnym i zaopatrzeniem wtórnym (z podziałem na nominały); oraz
- b) końcową całkowitą kwotę monet euro objętych zaopatrzeniem wstępnym i zaopatrzeniem wtórnym (z podziałem na nominały).”;

- 2) na końcu art. 5 dodaje się sformułowanie w brzmieniu:

„Kwalifikowane podmioty mogą ustanowić przedsiębiorstwa transportu gotówki jako swoich pełnomocników działających w ich imieniu i na ich rachunek w celu przechowywania i zaopatrzenia wtórnego profesjonalnych osób trzecich w banknoty i monety euro, pod warunkiem że: (i) niezależnie od ustanowienia pełnomocnika, kwalifikowane podmioty przestrzegają wszystkich reguł i procedur ustalonych w niniejszych wytycznych; oraz (ii) kwalifikowane podmioty zawierają umowy z przedsiębiorstwami transportu gotówki przewidujące, że przedsiębiorstwa transportu gotówki przestrzegają obowiązków przewidzianych w art. 10 lit. a) i b) oraz w art. 13 ust. 1–3.”;

- 3) w art. 9 na końcu ust. 2 dodaje się sformułowanie w brzmieniu:

„Uwzględniając wymogi ustalone w odrębnym akcie prawnym, przyszły KBC Eurosystemu przekazuje EBC informacje uzyskane od kwalifikowanego podmiotu.”;

- 4) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

- a) litera b) otrzymuje brzmienie:
- „b) Kwalifikowany podmiot uzgadnia z profesjonalną osobą trzecią podlegającą zaopatrzeniu wtórnemu, że ta zezwoli przyszłemu KBC Eurosystemu lub innemu właściwemu organowi władzy publicznej zgodnie z art. 13 ust. 3 na przeprowadzanie audytu oraz inspekcji pomieszczeń należących do profesjonalnej osoby trzeciej podlegającej zaopatrzeniu wtórnemu w celu potwierdzenia obecności banknotów i monet euro objętych zaopatrzeniem wtórnym.”;
- b) litera c) otrzymuje brzmienie:
- „c) Kwalifikowany podmiot zapłaci przyszłemu KBC Eurosystemu kary umowne w wysokości proporcjonalnej do poniesionej szkody, nie niższej jednak niż 10 % kwoty podlegającej zaopatrzeniu wtórnemu, w przypadku gdy: (i) przyszły KBC Eurosystemu lub inny właściwy organ władzy publicznej nie uzyska dostępu niezbędnego dla przeprowadzenia audytu oraz inspekcji pomieszczeń, zgodnie z postanowieniami lit. b) powyżej; lub (ii) gdy banknoty i monety euro objęte zaopatrzeniem wtórnym nie są przechowywane w pomieszczeniach należących do profesjonalnej osoby trzeciej objętej zaopatrzeniem wtórnym, zgodnie z wymogami niniejszego artykułu. Przyszły KBC Eurosystemu nie nałoży wskazanych kar umownych: (i) w przypadku gdy odpowiednio przyszłe uczestniczące państwo członkowskie ustanowiło przepisy prawne zapewniające równoważny poziom ochrony; lub (ii) w zakresie, w jakim profesjonalna osoba trzecia objęta zaopatrzeniem wtórnym dokonała już zapłaty kar zgodnie z art. 16 ust. 2 lit. f).”;

5) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przyszły KBC Eurosystemu zakazuje kwalifikowanym podmiotom (w tym również ich ustanowionym pełnomocnikom) dokonywania rozporządzeń dostarczonymi im banknotami i monetami euro przed godziną 00.00 (czasu lokalnego) w dacie wymiany pieniądza gotówkowego, o ile niniejsze wytyczne nie stanowią inaczej. W szczególności przyszły KBC Eurosystemu nałoży wymóg, aby banknoty i monety euro pochodzące z zaopatrzenia wstępnego były przechowywane przez kwalifikowane podmioty, w tym również przez ich ustanowionych pełnomocników, w ich pomieszczeniach skarbcowych lub, w razie ustanowienia, w pomieszczeniach skarbcowych ich pełnomocników, oddzielnie od innych banknotów i monet euro, innych środków walutowych lub innych wartości, jak również w sposób bezpieczny – celem zapobieżenia zniszczeniu, kradzieży, kradzieży połączonej z rozbojem lub jakimkolwiek innym przyczynom przedwczesnego wprowadzenia do obiegu.”;

b) ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu potwierdzenia obecności banknotów i monet pochodzących z zaopatrzenia wstępnego oraz spełnienia wymogów, zgodnie z którymi kwalifikowane podmioty przeprowadzają zaopatrzenie wtórne, kwalifikowane podmioty, w tym ich ustanowieni pełnomocnicy, zezwalają ich przysłemu KBC Eurosystemu na przeprowadzanie audytu oraz inspekcji należących do nich pomieszczeń. Przyszły KBC Eurosystemu może przekazać prawo do przeprowadzenia audytu oraz inspekcji takich pomieszczeń innemu organowi władzy publicznej, o czym należy poinformować EBC.”;

6) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2 lit. b);

b) ustęp 2 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) Profesjonalna osoba trzecia przyznaje przysłemu KBC Eurosystemu lub innemu właściwemu organowi zgodnie z art. 13 ust. 3 prawo przeprowadzania audytu oraz inspekcji pomieszczeń celem potwierdzenia obecności banknotów i monet objętych zaopatrzeniem wtórnym.”;

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Jako wyjątek od postępowania w zakresie zaopatrzenia wtórnego, przewidzianego w ust. 2, poniższe uproszczone postępowanie w zakresie zaopatrzenia wtór-

nego znajduje zastosowanie, wśród profesjonalnych osób trzecich, wobec sprzedawców detalicznych zgodnie z poniższymi warunkami:

a) sprzedawca detaliczny jest przedsiębiorstwem mikro zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (*), tzn. zatrudnia mniej niż 10 osób, a jego obroty roczne lub roczna suma bilansowa nie przekraczają 2 milionów euro;

b) wartość nominalna banknotów i monet euro podlegających zaopatrzeniu wtórnemu dla sprzedawcy detalicznego nie przekracza ogółem kwoty 10 000 euro;

c) sprzedawca detaliczny podpisze standardowy formularz przygotowany przez przyszły KBC Eurosystemu, w którym wyrazi zgodę na niedysponowanie banknotami i monetami euro podlegającymi zaopatrzeniu wtórnemu przed godziną 00.00 (czasu lokalnego) w dacie wymiany pieniądza gotówkowego. Żadne dalsze postanowienia umowne nie są konieczne; oraz

d) sprzedawca detaliczny przechowuje banknoty i monety euro podlegające zaopatrzeniu wtórnemu zgodnie z wymogami art. 10 lit. a); ponadto ustęp 2 lit. d) stosuje się odpowiednio.

(*) Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.”;

d) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Zgodnie z warunkami wskazanymi w ust. 3 uproszczone zaopatrzenie wtórne może nastąpić nie wcześniej niż pięć dni kalendarzowych przed datą wymiany pieniądza gotówkowego. Wartość w dotychczasowej walucie odpowiadająca wartości nominalnej banknotów i monet euro podlegających zaopatrzeniu wtórnemu przez kwalifikowany podmiot sprzedawcy detalicznego zgodnie z postępowaniem uproszczonym zostaje zablokowana na rachunku sprzedawcy detalicznego prowadzonym przez kwalifikowany podmiot i pobrana w dacie wymiany pieniądza gotówkowego.”;

7) Artykuł 18 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 18

Weryfikacja

Przyszłe KBC Eurosystemu przekazują EBC odpisy wszelkich instrumentów i środków prawnych przyjętych w ich państwach członkowskich w odniesieniu do niniejszych wytycznych najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem procesu zaopatrzenia wstępnego/wtórnego, jednakże nie przed podjęciem decyzji o zniesieniu derogacji w odniesieniu do tego państwa członkowskiego.”.

Artykuł 2

Niniejsze wytyczne wchodzi w życie następnego dnia po ich opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 3

Niniejsze wytyczne są skierowane do KBC uczestniczących państw członkowskich.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem, dnia 19 czerwca 2008 r.

W imieniu Rady Prezesów EBC

Jean-Claude TRICHET

Prezes EBC
